

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Є. СТРИКАЛЕНКО

" 28 " серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

Людмила СИМОНЦЕВА

протокол засідання кафедри

публічного управління та права ХДАЕУ

від 28 серпня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ОК 31 ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СПОРТИВНИХ ВІДНОСИН**

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітня програма – фізична культура і спорт

Спеціальність – 017 Фізична культура

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Кропивницький – 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Правове регулювання спортивних відносин
Факультет	Економічний.
Назва кафедри	Публічного управління, права та гуманітарних наук
Викладач	Новікова Марія Миколаївна, доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук.
Контактна інформація	Е-mail викладача: novikovamariia1222@gmail.com
Графік консультацій	Консультації online: Telegram +380955509309; Zoom: https://us05web.zoom.us/j/6980717652?pwd=5Qjwp5AG6fdDYbhRPCmp8lot03sfhC.1&omn=83482977196
Програма дисципліни	Програма вивчення навчальної дисципліни складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент у спортивній діяльності».
Мова викладання	Українська мова.

2. Анотація курсу

Анотація курсу	<p>Вивчення курсу «Правове регулювання спортивних відносин» є складовою частиною єдиного освітнього процесу по підготовці кваліфікованих бакалаврів зі спеціальності 017 Фізична культура.</p> <p>Вивчення зазначеної дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти отримати знання щодо правового забезпечення спортивних відносин, реалізації правового статусу спортсменів, тренерів, інших учасників спортивних відносин.</p> <p>Курс «Правове регулювання спортивних відносин» є обов'язковою дисципліною для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та ступеня бакалавр зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт, яка викладається в обсязі чотирьох кредитів ECTS (120 год.). Обсяг курсу становить 30 годин лекційних занять, 30 годин семінарських занять, 60 годин самостійної роботи.</p>
Інформаційний пакет дисципліни	Веб-посилання на навчально-інформаційний портал ХДАЕУ: http://dspace.ksau.kherson.ua

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета дисципліни «Правове регулювання спортивних відносин» полягає в ознайомленні студентів з походженням, сутністю, сучасним станом і тенденціями розвитку спортивного права, практичними і теоретичними проблемами правового регулювання у сфері фізичної культури і спорту
Завдання вивчення дисципліни	Основними завданнями дисципліни є: формування у здобувачів системи теоретичних знань щодо правового забезпечення управління фізичною культурою та спортом, реалізації соціального захисту спортсменів; з'ясування особливостей договірної діяльності у спорті; встановлення правової сутності спортивних відносин; ознайомлення зі змістом юридичної відповідальності за порушення норм спортивного права.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК 02. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові)	ФК 02. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях ФК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. ФК 13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 01. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем ПРН 12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях ПРН 20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025 н.р.
Семестр	3
Курс	2
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента.
Пререквізити	ОК1. Філософія; ОК 2. Історія суспільства, державності та господарства України
Постреквізити	ОК 22. Управління персоналом та лідерство ОК 37. Державне управління сферою фізичної культури та спорту

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	30 годин
Практичні / Семінарські	30 годин
Лабораторні	-
Самостійна робота	60 годин
Форма підсумкового контролю	залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Ноутбук, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання. Програма для створення презентацій Microsoft PowerPoint. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Zoom
Обладнання	Персональний комп'ютер, мультимедійне обладнання (для презентацій на лекційних заняттях), персональні комп'ютери для проведення тестування (поточний, рубіжний контроль) та перевірки виконання завданьсамостійної роботи.

8. Політика курсу

Загальні вимоги	<p>Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка доповідей, есе та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше. Проходження он-лайн вебінарів, курсів по тематиці дисципліни.</p> <p>Для успішного проходження курсу з даної навчальної дисципліни необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none">- регулярне відвідування лекційних та практичних занять, за винятком випадків відсутності з поважних причин;- активна участь в обговоренні питань, що виносяться на лекційні, практичні заняття;- своєчасне та якісне виконання завдань самостійної роботи;- пропущені заняття відпрацьовувати згідно з графіком консультацій викладача (лекційні та практичні заняття при спілкуванні он-лайн).
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на один бал нижче від загальної суми балів за конкретне заняття.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені заняття з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) відпрацьовуються протягом двох тижнів з моменту повернення до навчання. Бажано, не запізнюватись на заняття. Завчасно ознайомлюватись з темою та завданням практичного заняття.
Політика щодо виконання	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до

завдань	практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	<p>Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності, які передбачають самостійність у навчальній діяльності, доброчесне використання джерел та дотримання етичних стандартів у підготовці письмових робіт, проходженні оцінювання тощо. Слід пам'ятати, що до порушень академічної доброчесності належать: плагіат (у тому числі самоплагіат); фальсифікація та фабрикація даних; списування; використання заборонених джерел під час оцінювання; надання або отримання неправомірної вигоди; необ'єктивне оцінювання.</p> <p>Згідно чинного законодавства у разі виявлення порушень можуть бути застосовані такі заходи: анулювання результатів оцінювання; повторне проходження освітнього компонента; позбавлення академічної стипендії чи пільг; відрахування із закладу освіти.</p> <p>Усі роботи мають бути результатом власної інтелектуальної діяльності. Плагіат, використання чужих розв'язків або завдань, а також допоміжних матеріалів під час контрольних чи залікових робіт є недопустимими.</p>

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занятъ*	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1. Спортивне право: загальна частина							
1	ЛЗ	Тема 1. Поняття та сутність спортивного права	2				10
	СЗ	Тема 1. Поняття та сутність спортивного права.		-	2		
	СР	Тема 1. Поняття та сутність спортивного права				2	
2	ЛЗ	Тема 2. Державна управлінська діяльність у сфері фізичної культури та спорту	4				10
	СЗ	Тема 2. Державна управлінська діяльність у сфері фізичної культури та спорту		-	4		
	СР	Тема 2. Державна управлінська діяльність у сфері фізичної культури та спорту				3	
3	ЛЗ	Тема 3. Поняття та зміст спортивних правовідносин	2				10
	СЗ	Тема 3. Поняття та зміст спортивних правовідносин		-	2		
	СР	Тема 3. Поняття та зміст спортивних правовідносин				2	
4	ЛЗ	Тема 4. Суб'єкти спортивних правовідносин	2				10
	СЗ	Тема 4. Суб'єкти спортивних правовідносин		-	2		
	СР	Тема 4. Суб'єкти спортивних правовідносин				3	
5	ЛЗ	Тема 5. Об'єкти спортивних правовідносин	2				10
	СЗ	Тема 5. Об'єкти спортивних правовідносин		-	2		
	СР	Тема 5. Об'єкти спортивних правовідносин				3	
6	ЛЗ	Тема 6. Соціальний захист спортсменів	4				5
	СЗ	Тема 6. Соціальний захист спортсменів		-	4		
	СР	Тема 6. Соціальний захист спортсменів				2	
6	Підсумкова контрольна робота						5
Змістова частина 2. Спортивне право: особлива частина							
7	ЛЗ	Тема 7. Правове регулювання проведення конкурсів та змагань. Спортивні нагороди	2				10
	СЗ	Тема 7. Правове регулювання проведення конкурсів та змагань. Спортивні нагороди			2		
	СР	Тема 7. Правове регулювання проведення конкурсів та змагань. Спортивні нагороди				3	

8	ЛЗ	Тема 8. Договірні відносини у спорті	2				10	
	СЗ	Тема 8. Договірні відносини у спорті			2			
	СР	Тема 8. Договірні відносини у спорті				2		
9	ЛЗ	Тема 9. Правове регулювання забезпечення спортивно-технічної інфраструктури	2				10	
	СЗ	Тема 9. Правове регулювання забезпечення спортивно-технічної інфраструктури			2			
	СР	Тема 9. Правове регулювання забезпечення спортивно-технічної інфраструктури				2		
10	ЛЗ	Тема 10. Юридична відповідальність у сфері фізичної культури та спорту	2				5	
	СЗ	Тема 10. Юридична відповідальність у сфері фізичної культури та спорту			2			
	СР	Тема 10. Юридична відповідальність у сфері фізичної культури та спорту				2		
11	ЛЗ	Тема 11. Правове регулювання спортивних спорів	2					
	СЗ	Тема 11. Правове регулювання спортивних спорів			2			
	СР	Тема 11. Правове регулювання спортивних спорів				2		
12	ЛЗ	Тема 12. Правові засади підготовки спортсменів	2					
	СЗ	Тема 12. Правові засади підготовки спортсменів			2			
	СР	Тема 12. Правові засади підготовки спортсменів				2		
13	ЛЗ	Тема 13. Спортивні відносини в іноземних країнах	2					
	СЗ	Тема 13. Спортивні відносини в іноземних країнах			2			
	СР	Тема 13. Спортивні відносини в іноземних країнах				2		
10	Підсумкова (залікова) контрольна робота						5	
	Додаткові бали (наукова діяльність, інформальна та неформальна освіта тощо)						10	
	Залік						100	
	Всього за змістовною частиною			30	-	30	60	100

* Види навчальних занять: ЛЗ –лекційне заняття, СЗ –семінарське заняття, СР –самостійна робота.

10. Форми і методи навчання

Лекція	<p>Лекційні заняття проводяться із застосуванням словесних, наочних та елементів інтерактивних методів навчання, що сприяє формуванню цілісного уявлення про тему, розвитку аналітичного мислення та підвищенню мотивації здобувачів освіти.</p> <p>Основою становить лекція як форма словесного методу навчання. Пояснення матеріалу подається в інформаційно-повідомлювальній, інструктивно-практичній та мотиваційно-спонукальній формі. Для підсилення сприйняття матеріалу використовуються наочні методи, зокрема ілюстрування навчального змісту за допомогою схем, таблиць, діаграм, а також мультимедійні технології — презентації, відеофрагменти, інтерактивні ресурси.</p> <p>До лекційного заняття можуть залучатися опорні конспекти, а також елементи інтерактивної взаємодії — короткі запитання, мікродискусії, коментарі до візуального матеріалу, що активізують пізнавальну діяльність слухачів.</p>
Практичні /Семінарські	<p>Практичні заняття проводяться у формі розв'язання правових задач, аналізу судової практики, кейсів і нормативно-правових актів. Застосовуються дискусії, рольові ігри (наприклад, моделювання судових процесів чи дій суб'єктів спортивного права) та робота в малих групах. Метод проектів використовується для підготовки міні-досліджень з актуальних проблем правового регулювання у сфері спорту. Практикується підготовка правових висновків, експертних довідок та письмових юридичних документів. Акцент робиться на розвитку аналітичних навичок, правового мислення та застосуванні норм спортивного права до конкретних ситуацій.</p> <p>Також на практичних заняттях використовуються такі форми роботи: створення презентацій, короткі доповіді, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, кейс-методи, роботи в малих групах, вирішення практичних завдань, тестів, перегляд коротких навчальних відео тощо.</p>
Лабораторні	-
Самостійна робота	<p>Підготовка презентацій, юридичний аналіз ситуацій (кейсів), виконання аналітичних, практичних завдань.</p> <p>Наукова робота (тезування, написання реферату, есе, участь у наукових конкурсах).</p>

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
<p>Використовують наступні методи контролю: усний, письмовий, комбінований, дискусійний.</p> <p>Тестовий контроль, перевірка творчих завдань, оцінка за активність здобувачів на заняттях, тези виступів на конференціях, участь у конференціях, публікація статті та тез, створення презентацій, виконання та захист рефератів (доповідей), виконання та захист ІНДЗ.</p>
Підсумковий контроль за змістовою частиною
<p>Здійснюється у формі тестування та виконання підсумкової (залікової) контрольної роботи.</p>
Підсумковий контроль
<p>Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою здобувач отримує залік – 60 балів.</p>

Розподіл балів з дисципліни (форма контролю – залік)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)														Підсумкова оцінка: залік
Змістова частина 1							Змістова частина 2							
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	ПК ЗЧ 1	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	ПК ЗЧ 2	
Max 5	Max 5	Max 10	Max 10	Max 10	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 10	Max 10	Max 10	Max 5	Max 5	Max 100

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

11. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none">1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. №436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text4. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24.12.1993 № 3808-XII (зі змінами та доповненнями) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text.5. Про антидопінгову діяльність у спорті: Закон України від 26.01.2022 № 2011-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-20#Text6. Про затвердження Положення про Наглядову раду державної установи “Національна лабораторія антидопінгового контролю”: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1489. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-2022-%D0%BF#Text7. Про затвердження Положення про Всеукраїнські організаційно-масові заходи зі спортивно-технічних видів спорту та інших напрямів технічної творчості для дітей та молоді: Наказ МОН України від 28.02.2024 № 239. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0571-24#Text8. Про затвердження Положення про Єдину спортивну класифікацію України: Наказ Мінмолодьспорту від 07.12.2023 № 7512. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2240-23#Text9. Деякі питання створення та функціонування Електронного реєстру спортивних споруд: Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 16.02.2024 № 176. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176-2024-%D0%BF#Text10. Про затвердження Кваліфікаційних норм та вимог Єдиної спортивної класифікації України з олімпійських видів спорту: Наказ Міністерства молоді та спорту від 17.04.2014 № 1258 (із змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0488-14#n1411. Деякі питання антидопінгової діяльності та антидопінгового контролю у спорті: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.11.2022 № 1300. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1300-2022-%D0%BF#Text12. Міжнародна конвенція про боротьбу з допінгом у спорті від 18.11.2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/952_007#Text13. Антидопінгова конвенція Ради Європи від 16.11.1989 № ETS N 135. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_228#Text14. Міжнародна хартія фізичного виховання, фізичної активності та спорту (ЮНЕСКО) від 21.11.1978. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_350#Text
---------------------------	---

Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейченко С.С. Міжнародне спортивне право: доктринальне обґрунтування. Електронний юридичний журнал. 2020. № 4. С. 377-380. 2. Апаров А.М. Концепція спортивного права: огляд ключових аспектів. <i>Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова</i>. Правознавство. 2017. Т. 22. Вип. 1 (30) С. 6-19. 3. Бондаренко В., Корносенко О., Сергєєв М. Нормативно-правове регулювання галузі фізична культура і спорт: аналіз дослідницького поля. <i>Педагогічні науки</i>. 2024. Спецвип. С. 27-33. DOI: https://doi.org/10.33989/2524-2474.2024.1.308710 4. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута», 2022. 124 с. 5. Дубінська З.П. Особливості регулювання правовідносин у сфері спорту в Україні: теоретико-правовий підхід. Дис. ...на здобуття ступеня канд. юридю наук. Спеціальність 081 Право. Львів, 2021. 220 с. 6. Завгородня В.М. Зародження і розвиток спортивної політики і права Європейського Союзу. <i>Сумський історико-архівний журнал</i>. №XXXIX. 2022. С.50-58. DOI: doi.org/10.21272/shaj.2022.i39.p.50 7. Кобзева Т. А., Куліш І. О. Спортивне право на сучасному етапі змін та реформ чинного законодавства України. <i>Правові горизонти</i>. 2020. №22. С. 29-34. DOI: http://www.doi.org/10.21272/legalhorizons.2020.i22.p29 8. Саннікова М. Актуальні проблеми правового регулювання та законодавства у сфері фізичної культури і спорту в Україні. <i>Слобожанський науково-спортивний вісник</i>. 2019. № 3(71). С. 37-42. 9. Спортивне право: актуальні проблеми: колективна монографія / За загальною редакцією Харитонов Є. О. Одеса: Юридична література, 2018. 240 с. 10. Харитонов Є.О. Спортивне право: Навчальний посібник Одеса: Фенікс, 2019. 330 с. 11. Харитонов Є.О. Спортивне право: Навчально-методичний посібник Одеса: Фенікс, 2021. 124 с. 12. Ціпов'яз А.Т., Бондаренко В.В. Організація і управління фізичною культурою і спортом: навч. посіб. Кременчук: КПК, 2019. 128 с.
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Електронний архів-репозитарій наукових публікацій НПП та студентів Херсонського державного аграрно-економічного університету DSpace URL: http://dspace.ksau.kherson.ua/. 2. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon1.rada.gov.ua. 3. Сайт Президента України. URL: http://president.gov.ua. 4. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. URL: http://kmu.gov.ua